

estadants, aquells treballadors que giraven el mànc de la comporta i del contrapès, els que vigilaven voltímetres, amperímetres i corretges, apuntaven a la pissarra, treballaven renovant el pacte de l'home amb la natura, domesticant la força de l'aigua per fer treballar centenars de màquines i milers d'obreres i obrers. Eren els nostres besavis, avis i fins i tot els nostres pares. Mereixen, doncs, un homenatge coral com el que tenim a les mans, i calia dedicar-lo a una mare, com a origen també del que som i del que podem arribar a ser, amb l'ajut de l'aigua, que esdevé el símbol universal de la vida i el motor de progrés més preuat i, tristament, més menystingut alhora.

Rosa Maria Gil

Unes històries incorrectes

XUCU-PA
Només ho sel·la.
 Origami Produccions, 2003

Xucu-pa és una formació de sis músics que «se sel·len tant a un conjunt com un pollastre a una tita *carneirosa*», com diuen ells mateixos. Fa vint-i-dos anys que volten, però s'han prodirat molt poc. El seu marc natural d'actuació és Olot i les comarques de Girona, però puntualitzen que el seu hàbitat d'influència no passa del menjador de

casa seva. Es defineixen com a representants del «rock bacó olotí», malgrat que no tenen precursors ni seguidors coneguts, ni hi ha ningú que expliqui històries com les seves. Són en Carlus Fontfreda (guitarra i veu), en Ton Torné (guitarra i veu), en Pam Vila (baix i veu), en Mon Vilanova (bateria), en Jaume Dorca (saxo i veu) i en Jordi Sabater (teclats), i toquen només pel plaer de passar-s'ho bé. I prou. D'animalades en diuen moltes i, quan canten, encara més, perquè han tingut temps de rumiar-les.

Aquesta primavera, Xucu-pa ha tret al mercat un CD de tapes dures amb el títol *Només ho sel·la* —els d'Olot ho diem així, quan ens ho sembla—. Fins ara, havien editat un *Disco Mut*, que era un llibret il·lustrat dels seus primers textos (1985); *Ja estem en ànima*, una casset amb sis cançons (1987); *Sardines Bordes* (1992), un CD i casset amb onze cançons, i han col·laborat en els CD *5 Anys de Rock a Girona* (1994), *Fin de Celtas* (1995) i *Cançons d'Olot* (2001). Publicat pel segell

Origami Produccions, *Només ho sel·la* té una portada molt suggerent d'en Pitu Creus i en Marcel Dalmau que «ho sel·la ben bé», i defineix sense equívocs l'esperit del grup i el contingut de les seves lletres.

Les històries que expliquen són incorrectes formalment i políticament, però estan expressades sense cap prejudici. Tampoc no tenen malícia, malgrat un embolcall de falsa crítica casolana, perquè els seus temes estan permanentment de moda. Toquen segons un esquema musical de rock àcrata, com els surt de l'ànima, mentre els quadri la rima, més anàrquica encara. S'expressen amb una franquesa tan rotunda que les seves peces causen una hilaritat gairebé permanent; primer, per l'ocurrència i una descripció sorprenent de les situacions, però també, per la quotidianitat de les accions. Tot això, amant amb una extraordinària dosi d'escatologia i volguda irreverència. Amb el llenguatge propi —gairebé exclusiu— d'Olot i la Garrotxa, parlen de la condició dels *rodriques* a l'estiu, de la seva particular visió sobre la higiene i les relacions de parella —relacions sexuals, volem dir—, del pas del temps i la decrepitud progressiva, o de l'atractiu que tenen els cossos lletjos —els seus—. Qüestions ben domèstiques, al cap i a la fi... Encara que a alguns no els ho sel·li.

Joan Oller

Un llibre engrescador i necessari

DIVERSOS AUTORS.
L'Aulet,
una reflexió educativa.
 CEIP L'Aulet.
 Celrà, 2002.

Són força les escoles que a casa nostra aprofiten alguna data cronològica per escriure sobre la seva escola. Que si fan cent anys de l'obertura de l'escola, que si fa cinquanta anys de l'edifici escolar, etc. Els de l'escola pública de Celrà han aprofitat que fa 25 anys estrenaven edifici per publicar un esplèndid llibre intítulat *L'Aulet, una reflexió educativa*.

Es tracta d'un llibre col·lectiu amb escrits de moltes persones: mestres, alumnes i pares, actuals i antics, dels que ja són fora de l'escola. Un llibre ben imprès i millor escrit que convida a la lectura. Una lectura que de cap manera es converteix a assabentar-se d'una relació cronològica dels fets que hi han passat aquests darrers 25 anys.

El que cal tenir present a l'hora de llegir el llibre, perquè aquest llibre s'ha de llegir i no pas fullejar, és el subtítol: «Una reflexió educativa». Per tant, no solament s'hi desglossen a grans trets les grans etapes d'aquest darrer quart de segle —els inicis, la transició, la dècada dels vuitanta, etc.—, sinó que, i això és més important, hi podem